

Νόμος ΑΕΙ: Ο αγώνας συνεχίζεται

Και όμως ξέρουμε ότι
Και το μίσος για την ταπεινοσύνη
Αλλοιώνει το πρόσωπο
Και η οργή για την αδικία
Φέρνει βραχνάδα στη φωνή. Αχ εμείς,
Που θέλαμε να ετοιμάσουμε το έδαφος για τη φιλία
Εμείς, τη φιλία μας δεν μπορούσαμε να δείξουμε.
Εσείς όμως σαν έρθει η μέρα
Που ο άνθρωπος συμπαρασάτις θα 'ναι τον ανθρώπου
Να μας θυμάστε
Με επιείκεια.

Μπέρτολτ Μπρεχτ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΖΩΡΑ*

» **Οι πρώτες** «αλλαγές» στον νόμο 4009/2011 για τη λειτουργία των ΑΕΙ σημαίνουν απεριφράστως και την πρώτη νίκη εκείνων - καθηγητών, φοιτητών, διοικητικών στελεχών - που με σθένος, πείσμα και αυταπάρανη αγωνίσθηκαν υπό καθεστώς ποικίλων, έσωθεν και έξωθεν, απειλών για τη μη εφαρμογή του νομοθετικού αυτού τερατοουργήματος της δήθεν «μεταρρύθμισης». Μια μάχη απέληξε νικηφόρος. Ο «πολεμικός» όμως αγώνας συνεχίζεται μέχρι την ολοκληρωτική εξαφάνιση, ακαδημαϊκή, πολιτική και νομική, του ανιερου νόμου πλαίσιο. «Και γέροσπια να αράξεις στο νησί, πλούσιος με όσα κέρδισης στον δρόμο» (Κ. Καβάφης).

Ο λαός λέει, πες μου τους φίλους σου να σου πω ποιος είσαι. Ποια πολιτικά στελέχη στήριξαν με μένος

και φανατισμό τον 4009/2011 εντός και εκτός Βουλής; Εκείνης και εκείνου που από το 2009 επιδιώκουν, περιβλημένοι με δήθεν «προοδευτικό» και «εκσυγχρονιστικό» μανδύα, τη μετατροπή της πολιτικής δημοκρατίας σε σύστημα οικονομικής ολιγαρχίας με επίκεντρο συγκεκριμένη ομάδα επιχειρηματιών, εφοπλιστών και ανθρώπων των ΜΜΕ. Και εκείνος, ο οποίος, μετά τις πρόσφατες αποκλύψεις του εκπροσώπου της Ελλάδας στο ΔΝΤ, προκαλεί πλέον το ενδιαφέρον της εισαγγελικής αρχής. Στο επίκεντρο της «ευρύτατης κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας», δια της οποίας ψηφίστηκε ο νόμος πλαίσιο, η απάντηση πρέπει να είναι μια και μόνον: Πάνω και από τους τριακόσιους ίσταται η τήρηση του Συντάγματος, η οποία επαφίεται στον πατριωτισμό των Ελλήνων.

Με ανυπόκριτο ενθουσιασμό και ρετίζω τη «νομοθετική» αποκατάσταση της θητείας των δημοκρατικά εκλεγμένων πρυτάνεων. Πάντοτε πί-

στευα και πιστεύω ότι οποιαδήποτε εξουσιαστική παρέμβαση σύντμησης της ήδη νομοθετημένης εκλογικής θητείας πανεπιστημιακών οργάνων παραβιάζει την αρχή της πλήρους αυτοδιοίκησης. Όμως προτείνω η επόμενη σύνοδος των πρυτάνεων να εκφράσει δημοσίως τις θερμές ευχαριστίες της προς όσους ματαίωσαν σε όλα τα Πανεπιστήμια την εφαρμογή του νόμου πλαίσιο. Χάρης στην εμμονή αυτών παραμένουν στην ακαδημαϊκή αρχή και μετά την 31η Αυγούστου 2012. Εάν ο νόμος είχε εφαρμοστεί, ουδείς σήμερα θα είχε ασχοληθεί με την «τροποποίησή» του. Αλήθεια τι μήνυμα εκπέμπει προς την κοινωνία η μη εφαρμογή νόμου και μάλιστα από καθηγητές Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων; Ερώτημα που πολλαπλώς τίθεται στους σημερινούς δύσκολους καιρούς. Ε λοιπόν η απάντηση είναι ότι υπό δημοκρατική αρχή και λαϊκή κυριαρχία κάθε εξουσιαστική πράξη πρέπει, εκτός από παράγωγο τυπικής νομιμότητας και νομιμοποίησης, να περιβάλλεται και από την κοινωνική συναίνεση. Δηλαδή να συντρέχει υπέρ αυτής και η λεγόμενη ουσιαστική νομιμοποίηση. Άλλως επέρχεται σύγκρουση μεταξύ εξουσίας και κοινωνικοπολιτικής δυναμικής, εκ της οποίας θα προκύψει και η τελική «υπερίσχυση».

Και ο «τροποποιητικός» πρόσφατος νόμος δεν θα εφαρμοστεί στα Πανεπιστήμια, όπως τόνισε κατά τη σχετική κοινοβουλευτική συζήτηση ο εκλεκτός συνάδελφος και βουλευτής

Τάσος Κουράκης. Επομένως συμβούλια και τα παρεπόμενα όργανα δεν θα υπάρξουν. Άρα παρέλκει ο σχολιασμός του τι «προβλέπεται» σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας των εξωτερικών μελών των συμβουλίων ή ο σχολιασμός της αναδιατύπωσης των τυπικών «προσώτων» τους.

Ας μου επιτραπεί όμως να υπομνηματίσω δύο σημεία εκ του νεοσύστατου «νομοθετικού» κειμένου, ανεξαρτήτως της προοπτικής μη εφαρμογής του:

α) Διατηρεί, στις περιπτώσεις της εκλογής πρύτανη ή κοσμήτορα, την «προεπιλογή» δύο ή τριών υποψηφίων από το περιβόλο συμβούλιο. Οι «ολίγοι» προαποφασίζουν για τους «πολλούς». Σκαστή παραβίαση της δημοκρατικής αρχής και της κυριαρχίας του σώματος των εκλεκτόρων καθηγητών.

β) Σε περίπτωση άγονης εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη των εσωτερικών μελών των συμβουλίων, του πρύτανη ή του κοσμήτορα «προκρίνεται» η επιστολική ή η ηλεκτρονική ψήφος και τελικώς ο διορισμός ή η κλήρωση. Και αν η επιστολική ή η ηλεκτρονική ψήφος, κυρίως η δεύτερη, παραβιάζουν τις εγγυήσεις της αρχής της μυστικής ψήφου, ο διορισμός ή η κλήρωση μελών πανεπιστημιακών οργάνων, ατομικών ή συλλογικών, παραβιάζουν περιτράνος την πλήρη αυτοδιοίκηση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Απλώς υπενθυμίζω ότι υπό αυτοδιοίκηση κάθε μορφής τα όργανα αυτής κατά το Σύ-

νταγμα εκλέγονται και μόνον εκλέγονται. Ορισμένες ακροτελεύτιες παρατηρήσεις:

Μεταξύ ατομικής ή συλλογικής δράσης και ευθύνης η δημοκρατία ιστορικά, για όσους δεν το γνωρίζουν, επιλέγει τη συλλογικότητα.

Στις αρχές Μαρτίου το Συμβούλιο της Επικρατείας συζήτησε, ως γνωστόν, τις προσφυγές όλων των Πανεπιστημίων κατά των αντισυνταγματικών ρυθμίσεων του νόμου πλαίσιο. Δυστυχώς η νομοθετική λειτουργία πρόλαβε τη δικαστική απόφαση. Αυτό ασφαλώς δεν περιποιεί τιμή στο ανώτατο διοικητικό δικαστήριο.

Το ερχόμενο φθινόπωρο τα Πανεπιστήμια, αντιστεκόμενα στην εφαρμογή και του νέου νόμου, είμαι βεβαίως ότι θα ηγηθούν της γενικότερης αντίστασης της κοινωνίας κατά όσων στοχεύουν ανερυθρίασως στην υποταγή, στην εξαθλίωση και στον εξανδραποδισμό της.

Και επειδή αρέσκομαι στις ρήσεις του Ουϊνστον Τσώρτσιλ, ποτέ τόσο λίγοι - πρυτάνεις, καθηγητές, φοιτητές, υπαλληλικά στελέχη - δεν έκαναν τόσα πολλά, για τόσους πολλούς - δηλαδή για την ελληνική κοινωνία σύμπασα, η οποία διακαώς επιθυμεί τα παιδεία της να σπουδάζουν σε δημόσια Πανεπιστήμια χωρίς οικονομικές διακρίσεις, αυταρχία και ολιγαρχικότητα -.

* Ο Κώστας Ζώρας είναι καθηγητής της πολιτικής κοινωνιολογίας πρώην αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου